

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	การจัดการนาทุ้งร้างเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชน คลองโค่น อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
ชื่อผู้เขียน	นายกษิภพ ฤทธิไชย
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
ปีการศึกษา	2555

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพพื้นที่นาทุ้งร้างตำบลคลองโค่นอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ด้วยเทคโนโลยีการสำรวจระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ศึกษาสภาพสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ในมิติของการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับนาทุ้งร้างอันประกอบด้วยเจ้าของนาทุ้งร้างผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่รัฐ ศึกษาความเป็นไปได้เชิงเศรษฐกิจที่เหมาะสมในการพัฒนาความยั่งยืน โดยการปลูกป่าชายเลนคืนสู่ระบบนิเวศ ขายคาร์บอนเครดิต และขายถ่าน โดยใช้หลักการวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทน (IRR) และอัตราส่วนกำไร-ต้นทุน (BCA) และเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการนาทุ้งร้างในมิติการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ผลการศึกษาพบว่าตำบลคลองโค่นมีพื้นที่นาทุ้งร้างประมาณ 15,000 ไร่ และเมื่อลงสำรวจสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า ชุมชนคลองโค่นเคยมีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้ง และผลเสียที่เกิดขึ้นกระทบเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ปัจจุบัน (ปี 2556) ชุมชนมีอาชีพเลี้ยงหอยแครง จับสัตว์น้ำ และปลูกป่าชายเลนเพิ่มขึ้นในพื้นที่นาทุ้งร้าง เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และพบว่า การปลูกป่าชายเลนเพื่อการอนุรักษ์มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มากที่สุดคือ 728,190.19 บาทต่อไร่ รองลงมาคือเพื่อขายคาร์บอนเครดิตซึ่งมีมูลค่า 169,483.76 บาทต่อไร่ และน้อยที่สุดคือเพื่อขายถ่าน มูลค่า 57,895.69 บาทต่อไร่ ค่าผลตอบแทนภายใน (IRR) พบว่าการปลูกป่าชายเลนเพื่ออนุรักษ์, ขายคาร์บอนเครดิต และขายถ่านมีค่าร้อยละ 60 22 และ 20 ตามลำดับ และอัตราส่วนกำไร-ต้นทุน (BCA) พบว่าปลูกป่าชายเลนเพื่อการอนุรักษ์ ขายคาร์บอนเครดิต และขายถ่านมีมูลค่า 13.77 13.29 และ 5.19 ตามลำดับต้นทุนของคาร์บอนเครดิตในการปลูกป่าชายเลนเพื่อเนื้อ

ไม่มีค่า 2.6 ยูโรต่อmtCO₂e แสดงว่าตลาดคาร์บอนควรมีราคาที่สูงกว่า 2.62 ยูโรต่อmtCO₂e
โครงการนี้จึงจะมีกำไร

สรุปได้ว่าชุมชนมีความสนใจในการจัดการนาทุ่งร้างในรูปแบบของการปลูกป่าชายเลน
เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ขยายคาร์บอนเครดิต และขายถ่าน แต่ชุมชนยังขาดปัจจัยทางด้านเงิน
ลงทุนในระยะยาว การจัดการอย่างเป็นระบบ และยังไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับคาร์บอนเครดิต การ
ปลูกป่าชายเลนเพื่อการอนุรักษ์ ขยายคาร์บอนเครดิต และขายถ่าน สามารถทำให้เกิดความสมดุลทั้ง
ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนานาทุ่งร้างอย่างยั่งยืน

ABSTRACT

Title of Thesis	Abandoned Shrimp Farm Management for Sustainable Development of Klong Kone Community Muang District, Samut Songkram Province.
Author	Mr. Kasipob Rittichai
Degree	Master of Science (Environmental Management)
Year	2012

The aims of this research are to apply Remote Sensing and Geographic Information System classify the abandoned shrimp farm area of Klong Kone community, Muang District, Samut Songkram Province, to study their economic, social and environmental dimensions for sustainable development (SD) of the community and, to appraise the economic feasibility of the sustainable development in term of mangrove forest plantation for eco-system, carbon credit trading, and charcoal selling using comparative of Net Present Value (NPV), Internal Rate of Return (IRR), and Benefit- Cost Analysis (BCA). Survey community and in-depth interviews were used for data collection.

The results of this study showed that the area of abandoned shrimp farm in this community is 15,000 rai. Most of community members have known and experienced that the overused of mangrove forest for shrimp farming caused unbalance of economic, social and environment. At present, the community are more aware of mangrove forest conservation which they can earn income from blood cockle (*Anadaragrana*), fishery and eco-tourism. In addition, the mangrove forest plantation for eco-system had NPV valued of 728,190.19 bath/rai, for carbon credit trading had valued of 169,483.76 baht/rai and for charcoal selling had valued of 57,895.69 bath/ra. The IRR showed that for eco-system, carbon credit trading, and chacoal selling had respectively valued of 60, 22, and 20 per cent. And BCA also

showed that valued of 13.77, 13.29, and 5.19 as same. For carbon credit, mangrove forest plantation for wood selling, it cost 2.62 euro per mtCO_{2e}, discount rate at 3%. That's mean carbon market should have price at least 2.62 Euro per mtCO_{2e} that could be profit.

Although the community is interested but they lack of fund and knowledge on carbon credit calculation and trading. Government should support the for making equilibrium among economic, social and environment in order to sustainable development.